

Dohoda je uzavretá. Takmer.

Po polročnom dvorení novej gréckej vlády (spomenie si niekto ešte na tú starú?) veriteľom udalosti v posledných troch týždňoch opäť nabrali slušné tempo. Rokovania o treťom balíku poriadne ani nezačali a po 23-hodinovom vyjednávaní z Atén prichádzajú správy, že ostáva už len vyladiť „detaily“. Aj povrchný znalec gréckej krízy spozornie – neboli práve „detaily“ tým, na čom rokovania v minulosti už neraz stroskotali? Ale poporiadku. V stredu Grécko a veritelia dohodli balík na technickej úrovni. Teda odpovede na otázky čo, kde a koľko. A je toho skutočne veľa, oveľa viac ako Gréci mysleli, keď pred ôsmimi mesiacmi volili Syrizu.

Niektoré opatrenia krajina potrebovala už pred rokmi – liberalizáciu viacerých odvetví, vrátane energetiky či regulovaných profesií, reformy súdnictva, uvoľnenia pracovného trhu a opätovného naštartovania privatizácie. Vláda prekročila ešte prednedávnom neprekročiteľnú líniu, takže príde rad aj na dôchodkový systém.

Nechýbajú ani obávané opatrenia, konkrétne zvyšovanie a zavádzanie nových daní.

Nechýbajú ani obávané opatrenia, konkrétne zvyšovanie a zavádzanie nových daní, prakticky všade, kde sa človek pozrie. Okrem dobre známeho zvyšovania DPH či daní z príjmu tentokrát prišiel rad aj na dlho odkladaných farmárov. Tým sa zvýšia dane z príjmu, či zdražie nafta až o 26 centov na liter. Farmárom aj živnostníkom sa zvýšia daňové preddavky (v Grécku už prakticky všetci musia dane platiť popredu). Plán veriteľov tak ostáva prakticky rovnaký, ako po minulé roky – Grécko sa z 320 miliardového dlhu musí dostať vyššími daňovými príjmami. Fakt, že dojná krava je prakticky na zdochnutie, všetci oficiálne obchádzajú. Iný plán totiž neexistuje.

Spomínanými nedoladenými detailmi je otázka proces ozdravenia bankového systému v Grécku. Hoci ten sa ozdravoval za posledných 5 rokov už niekoľko krát, stále prekypuje chronickými aj akútnymi chorobami. Memorandum síce obsahuje plán roztriedenia zlých (nesplácaných) pôžičiek v gréckych bankách, ktoré dosahujú už závratných 40 % všetkých pôžičiek. Čo s nimi ďalej, je už druhá vec. Minimálne časť z nich asi skôr alebo neskôr skončí v nejakej forme „zlej“ banky. Otázka je, ako sa tieto straty rozdelia medzi veriteľov bánk, akcionárov, vkladateľov a daňovníkov Eurozóny.

Diabol sa však skrýva v iných detailoch – fiškálnych.

Diabol sa však skrýva v iných detailoch – fiškálnych. Podľa nového plánu by Grécko malo už tento rok dosiahnuť primárny prebytok 0,25 % HDP. Áno, už tento rok, napriek tomu, že odhadovaný prepád ekonomiky má tento rok dosiahnuť minimálne 2,5 % HDP. V relatívne krátkom období niekoľkých rokov má prebytok vystúpiť až na 3,5 % HDP ročne. Samozrejme, plán je, že krajina sa vráti k hospodárskemu rastu.

Po oznámení dohody mnohí politici neskrývali svoj názor, že tieto predpoklady sú len fantastickým snom. Najostrejšie sa vyjadrila finska vláda, podľa ktorej plán nebude fungovať. Podporu však sľúbila. Nie že by tretí balík mohla dáko zablokovať. Na spustenie núdzovej procedúry (ktorá by nasledovala po teoretickom vete jedného menšieho člena) stačí 85 % hlasov, ktoré sú rozdelené podľa kapitálových príspevkov. Znamená to, že mimo „koalície“ (ktoré sa zatiaľ neobjavili) dokážu balík zablokovať len Nemecko, Francúzsko a Taliansko.

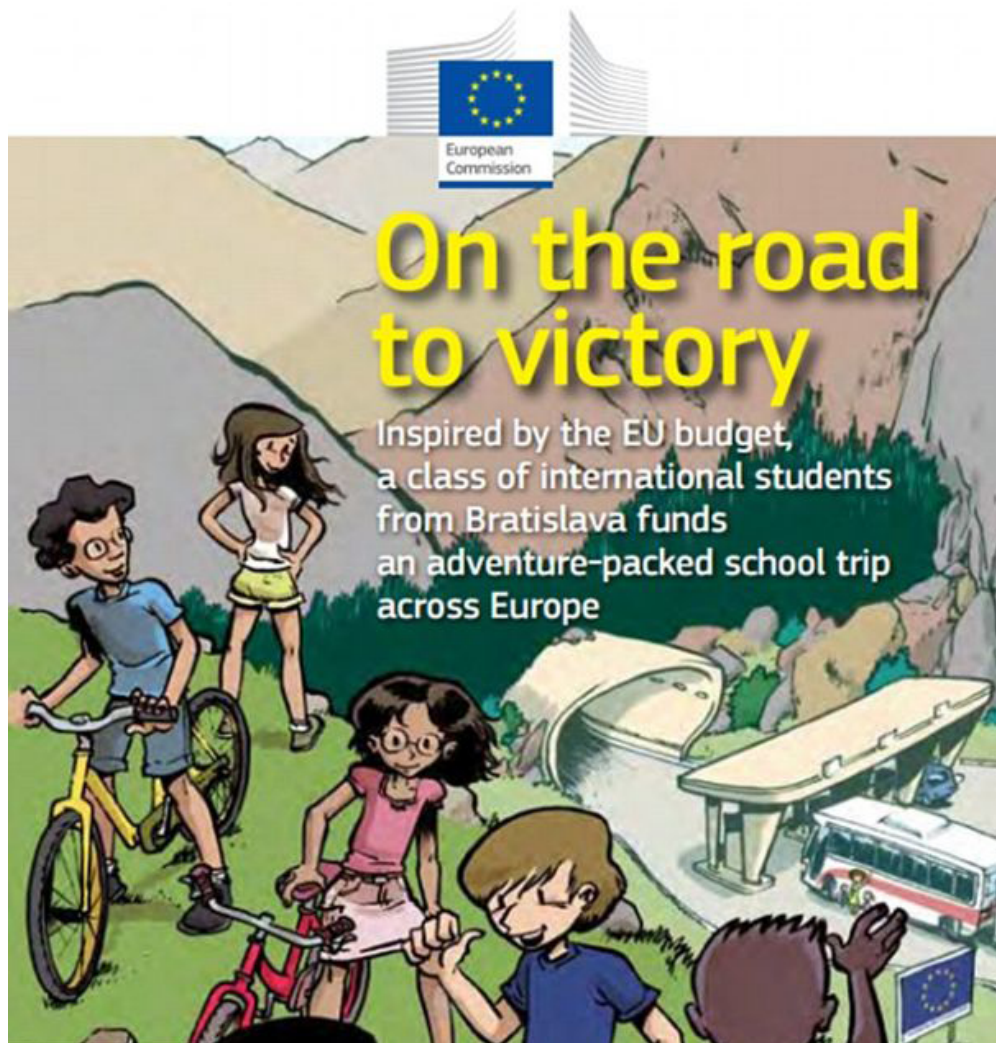
Nemecku sa nepáči, že MMF sa nechce (finančne) zúčastniť tretieho balíka, pretože ho považuje za neudržateľný.

Nemecku sa nepáči, že MMF sa nechce (finančne) zúčastniť tretieho balíka, pretože ho považuje za neudržateľný. Preto začali aktívne hľadať spôsoby, ako by EÚ mohla MMF zagarantovať peniaze, ktoré by MMF požičal Grécku. Smiešne, absurdné, zúfale, alebo všetko naraz? MMF navyše najnovšie odhadol, že balík by mal mať hodnotu minimálne 90 miliárd eur.

Keď je značka v problémoch, treba pridať na marketigu.

Niet sa čo diviť. Angela Merkelová je ohľadom novej dohody skeptická a pomaly ale isto začína narážať aj na opozíciu vnútri vlastnej strany. Dohoda ešte musí byť uzavretá na politickej úrovni, takže v týchto dňoch sa viacerými parlamentami preženu zaujímavé rokovania. Zatiaľ sa vždy všetci dohodli, hoci niekde až na druhý krát.

Keď je značka v problémoch, treba pridať na marketigu. To platí aj o projekte Európskej únie. Podľa výpočtov britskej organizácie Business for Britain, Európska únia v roku 2014 minula na propagáciu samej seba 664 miliónov eur. Za posledných sedem rokov táto čiastka narástla o 60 %. Pritom mnohé EÚ projekty majú alokované ešte svoje vlastné výdavky na propagáciu. Časť z nej cieľi aj na deti a mládež. Tá si môže napríklad prečítať milý komiks o tom, ako skupina mladých, „inšpirovaná rozpočtom EÚ“, vyrazila z Bratislavy na výlet po Európe.

Existujú aj iné svety. Niekedy hneď za hranicou EÚ.

Existujú aj iné svety. Niekedy hneď za hranicou EÚ. Napríklad z takého Moldavska od novembra 2014 „zmizlo“ asi 1-1,5 miliardy dolárov z bankového systému. Nikto (aspoň oficiálne) zatiaľ poriadne nevie kde a ako. Tuší sa, že za tým stojí miestny oligarcha Ilan Shor. Tá suma predstavuje 15-20 % HDP, takže kríza je to veľká. Prakticky všetky veľké banky ostali nesolventné a hrozí im kolaps, v ohrození je dva milióny účtov v trojmiliónovej krajine. Po Cypre, Bulharsku a Grécku je to ďalšia krajina, kde ľudia okupujú bankomaty v snahe zachrániť, čo sa dá.

Stávka na zlé peniaze vie pekne bolieť!

Martin Vlachynský
13.8.2015